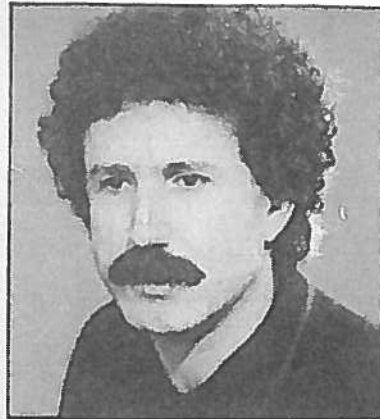

Η «ψυχή» του καρναβαλιού

ΟΙ ΚΑΝΤΑΒΟΡΟΙ ΔΙΝΟΥΝ ΣΤΟ ΛΕΜΕΣΙΑΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΜΙΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΠΟΥ ΠΟΥΘΕΝΑ ΑΛΛΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ

Καρναβαλιστικοί εορτασμοί γίνονται παντού. Στο ΡΙΟ τα «κρελό», στη Βενετία, στη Νίκαια και αλλού. Παντού λίγο-πολύ συναντά κανείς τα ίδια «καστατικά» σ' αυτούς

Της Γιωργούλας Πιτουλιδού

τους εορτασμούς. Μεταμφιεσμένους να τριγυρνούν στους δρόμους, φαντασμαγορικά, άρματα κ. α.

Καρναβάλι γίνεται και στη Λεμεσό. Κάτι όμως που ξεχωρίζει στο Λεμεσιανό Καρναβάλι και που δεν υπάρχει σε κανένα άλλο είναι οι κανταβόροι που με τις κιάρες και τα μαντολίνα τους δίνουν πραγματικά αξεχαστές νότες στην όλη εκδήλωση.

Στη Λεμεσό όταν μιλάμε για καρναβάλι στο νου μας έρχεται η χωριάδια κανταβόρων «Γιωργαλλέτου», η οποία εδώ και 43 τόσα χρόνια δίνει μια αλλοιώτικη όψη στο καρναβάλι.

Για τη χωριάδια των Γιωργαλλέτων καθώς και για τις αλλαγές του καρναβαλιού όπως τις βλέπουμε τα τελευταία χρόνια μας μιλάει ο υπεύθυνος της χωριάδιας κανταβόρων κ. Λόλλος Γιωργαλλέτος.

ΕΡ. Πώς γιορτάζετε παλιό το καρναβάλι από πλευράς προσέγγισης;

ΑΠ. Το καρναβάλι ήταν ένα παλιό έθιμο που τερμάτισε να υπάρχει με τις συνθήκες που είναι σήμερα. Σήμερα παλιό είχε ειδικότερο χαρακτήρα.

Εγώ θα αναφερθώ στα θέματα της μουσικής του καρναβαλιού, ιδιαίτερα της Λεμεσού, που είναι και η πόλη του καρναβαλιού. Πιστεύω ότι, όπως γιορτάζεται το καρναβάλι στη Λεμεσό, δεν γιορτάζεται σε κανένα άλλο μέρος στην Κύπρο.

Υπάρχει το χαρακτηριστικό των πολλών χωριάδων, κανταβόρων που με τα τραγούδια τους εξυμνούν την πόλη μας. Πιστεύω ότι πουθενά αλλού δεν συμβαίνει κάτι παρόμοιο και αυτό ίσως να είναι ο χαρακτήρας που έχει το καρναβάλι της Λεμεσού. Άρματα, μεταμφιεσμένους φαντασμαγορικά θα συναντήσετε οπουδήποτε στο καρναβάλι της Βραζιλίας, Βενετίας, Νίκαιας, Μάαστραχτ, Κανναβέρους κ.α. Δεν θα βρείτε πουθενά. Εδώ στη Λεμεσό οι χωριάδες με τα μαμπαλάκια και οι κιάρες, δίνουν πραγματικά διαφορετικές νότες στην εκδήλωση του καρναβαλιού.

Οι κανταβόροι είναι ένα αρκετά παλιό έθιμο και συνδέθηκαν με το καρναβάλι με και τα τραγούδια τους ρομαντικά και νοσταλγικά τραγουδούν τις μέρες του καρναβαλιού.

ΕΡ. Πώς συνδέθηκε το άσμα της χωριάδιας «ΓΙΩΡΓΑΛΛΕΤΟΣ» με το καρναβάλι;

ΑΠ. Η συνδεση του οφείλεται εξ ολοκλήρου στον πατέρα μου Γεώργιο Γιωργαλλέτο που ήταν από τους πρώτους παπαδόπουλους της Λεμεσού και της Πάφου της γενιάς των κιάρων.

Ενας ταλαντούχος μουσικός που έπαιξε με τόση μαεστρία το μαντολίνο του, την κιάρα του και το παλιό άσματος άργουνο που τα τελευταία χρό-

Η χωριάδια Γιωργαλλέτου το 1955

να έχει ξεχωρίσει, την χαράγιο του.

Εμπνευστής των περισσότερων τραγουδιών που ακούγονται στη Λεμεσό, μας διδάξε και μας τα παιδά του Λόλλο και Περικλή την αγάπη για το έθνος της μουσικής αυτής.

* Άπειρες είναι οι φορές που από παιδί

ο Γιωργαλλέτος, άκουσα «Η χωριάδια κανταβόροι Γιωργαλλέτου».

Αυτό, χαρακτηριστικό, το έλεγε ο Λεμεσιανός δημοσιογράφος και κανταβόρος της χωριάδιας Γιωργαλλέτου κ. Μιχαήλης Παντελίδης.

ΕΡ. Πώς βλέπετε σήμερα το καρναβάλι

«Κάπου εξαγριώθηκε ο τρόπος που οι άνθρωποι εκφράζουν τα συναισθήματά τους, κι αυτό το διαπιστώνουμε περισσότερο εμείς που είχαμε την ευκαιρία να ζήσουμε από κοντά τις μεγάλες αυτές πραγματικά αλλαγές».

παρκαλουσάσαμε τις απαιτήσεις πρόβες αφού προσπαθούσαν να είναι παντού η πιο καλαματαιρισμένη χωριάδια και μου είναι αξεχάστες οι εμπειρίες που είχε την ποικιλία να ζήσω με τον πατέρα του.

Η συνδεση του άσματος της χωριάδιας ΓΙΩΡΓΑΛΛΕΤΟΥ ήταν εντελώς αμνημονιακή όταν σε κάποια παλιά εποχή του καρναβαλιού ρωτήθηκαν τα μέλη της χωριάδιας που άσμα έχει το συγκρότημα τους, αυτοί αναρωτήθηκαν τις γνώσεις, την προσπάθεια και το μεράκι που είχε

λε: **ΑΠ. Οπως όλο τα προγράμματα αντιμετωπίζει και αυτό το θέμα του φασελαρικού προβλήματος που έχει σφύρη ο κινωπώδης τρόπος σκέψης.**

Είναι γεγονός ότι το έθιμο κάπου εκφύλισε γιατί αυτό φυσικά δεν ευνοούν οι ακριβείς οι υπεύθυνοι του καρναβαλιού αλλά οι νεωτερικότερες τάσεις που έχουν οι σημερινοί άνθρωποι. Κάποτε οι άνθρωποι στα πιο παλιά χρόνια έρχονταν στο καρναβάλι για να βγουν από τα προ-

βλήματα της ζωής και οι ευκαιρίες που είναι να το κάνουν αυτό ήταν λίγες επειδή οι παρονομαστικές εκδηλώσεις δεν ήταν πολλές.

Πήγαν στο καρναβάλι για να ακουσουν τις όμορφες παλιές κανταβές και ενώ βρισκόνταν μέσα στο δρόμο ξεκινούσαν τότε με άλλη ηρεμία για να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα της κιάρας χωριάδιας, που θα τη ζήλευσαν και τα πιο ασιαστά θέατρα συλλυγίων.

Τώρα οι άνθρωποι με τις φυσιολογικές αλλαγές που έχουν υποστεί από τον σύγχρονο τρόπο σκέψης με τις τότε ευκαιρίες που τους δίδονται καθημερινά για να διασκεδάσουν, δεν βλέπουν το καρναβάλι και ιδιαίτερα τους κανταβόρους με τον ίδιο τρόπο. Κάποιο εξηγητικό είναι το πρόβλημα που εκφράζουν τα συναισθήματά τους και αυτό το διαπιστώνουμε περισσότερο εμείς που είχαμε την ευκαιρία να ζήσουμε από κοντά τις μεγάλες αυτές πραγματικές αλλαγές.

Φυσικά δεν μπορεί κανείς να στρίψει το χρόνο προς τα πίσω, πιστεύω όμως, ότι στον Λεμεσιανό πρέπει να πολεμήσουμε και να βρούμε τρόπους που να κενότυπος αυθεντίας να δραστηριοποιηθούν να εμπνεύσουν και να βρουν έμπνευση για το δική τους αυτοί των αποκρύνων τα χωριάδικα συναισθήματα, που η σύγχρονη κοινωνία τόσο τους τα στέρησε.

ΕΡ. Μιλάει μας λίγο για τους κανταβόρους της χωριάδιας.

ΑΠ. Είναι πραγματικά συγκινητικά και παρή-

Ο ιδρυτής της χωριάδιας Γιωργαλλέτου κουβεντάζει με τον Μίμη Πλέσσα για τα παλιά καρναβάλια της Λεμεσού.

Κιάρες και μαντολίνα στην πρόβα.

γορο να παρακολουθεί κανείς το Βιογραφικό της χωριάδιας ΓΙΩΡΓΑΛΛΕΤΟΥ, που με διαιτητική πρωτοβουλία μεταφέρθηκε επί 43 χρόνια να διατηρείται όμορφη, ρομαντική και σπερμική παρ' όλες τις οικονομικές και άλλες αντιξοότητες που αντιμετωπίζει.

Μια χωριάδια εξ ολοκλήρου αυστηρή, όπως ήταν και οι παλιές χωριάδες κανταβόρες, με την αγάπη και το «έθιμο» της, μελετούσαν. Και μien είναι ερασιτέχνης οι κανταβόροι αλλά με επαγγελματική συνέπηση, κατάφερε τα τελευταία πέντε χρόνια να γιορτάσουμε δύο διακομικές διακομικές. Ο πρώτος με τα τραγούδια της Λεμεσού, τα κανταβόρικά τραγούδια, σε ενορχήστρωση του Έλληνα μάστορα Μίμη Πλέσσα, που αγάπησε και με σεβασμό στην παράδοση έδωσε στα τραγούδια μια ξεχωριστή προσέγγιση.

Ο δεύτερος διακομικός με τίτλο «Ερασιτέχνη Κυπριακή» ήρθε να επιβεβαιώσει την υπόθεση της χωριάδιας ότι θα υπηρετήσει πιστά την προσφορά τους στην μουσική κοινότητα του τόπου μας.

Μια ενορχήστρωση ξεχωριστή που έχει κάνει ο Μιχαήλης Ρολάκης, έχει δοθεί στα κυπριακά αυτά τραγούδια, το νεύρο και το σύγχρονο άκουσμα που έλειπε από τα κυπριακά γενικά τραγούδια.

Τα τραγούδια του δίσκου αυτού είναι συνθέσεις των Αχίλλου Λυμπερούδη, Μιχάλη Βαλάση και Λόλλου Γιωργαλλέτου και τα τραγούδια η λαϊκή χωριάδια ΓΙΩΡΓΑΛΛΕΤΟΥ με σολίστ τους Τότη Μανταλίο, Λάκη Πολυκάπου και Λόλλο Γιωργαλλέτο.

Επόμενο βήμα της χωριάδιας μας είναι μια τιμητική πρόσκληση που έχουμε από το Δήμο Φιλοσοφείας όπου η τριανταεπταετηρεία μας λαϊκή ορχήστρα θα παρασκευαστεί στη συμπρωτεύουσα, στις εκδηλώσεις «Μουσική Χειμώνα» 89η.

Επίσης σε μια δεύτερη ειδική παράσταση θα παρουσιάσουμε όλα τα Λεμεσιανά παραδοσιακά τραγούδια. Η εκδήλωση αυτή εντάσσεται στα πλαίσια της διδμορποίησης των δύο πόλεων που ως γνωστό έχει γίνει το 1986.

Η πρωτοβουλία αυτή του Δημάρχου Α. Χ' Παυλου είναι μια καλή αφετηρία πιστεύω για πολιτιστικές ανταλλαγές.

Η λαϊκή χωριάδια Γιωργαλλέτου